

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

سیده فاطمه هاشمی^۱، هادی م عبدی^۲

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۲۵

دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۲۰

چکیده

هدف اصلی تعریف شده در همه سازمان‌های آموزشی و پژوهشی، همواره، دستیابی به سطح مطلوبی از موفقیت و دست‌آورد‌های علمی توسط استادان و دانشجویان بوده است. دانشگاه فرهنگیان نیز به‌عنوان یکی از مراکز مهم و پربازده، از این قاعده مستثنی نیست؛ بنابراین، بررسی دیدگاه افراد بهره‌مند از این محیط، می‌تواند در راستای بهبود هرچه بهتر عملکرد این سازمان آموزشی یاری‌رسان باشد. هدف پژوهش حاضر کاربردی است و از آنجا که در صدد توصیف میزان رضایت دانشجویان از دانشگاه فرهنگیان می‌باشد، توصیفی است. روش جمع‌آوری اطلاعات در این تحقیق استفاده از مقیاس کیفی با عنوان «طیف آژگود» است. این روش جهت سنجش تفکیک معنایی یا افتراق معنایی بین دو متغیر به کار می‌رود؛ بدین صورت که ابتدا، محرک‌های ارائه شده به دانشجویان جهت دریافت دیدگاه آنها نسبت به دانشگاه را به آنها در قالب پرسش‌نامه طیفی آژگود ارائه دادیم. لازم به ذکر است پایایی پرسش‌نامه ذکر شده با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۷ به دست آمد و روایی آن نیز از طریق روایی صوری توسط استادان مجرب به دست آمده است. جامعه آماری انتخاب شده، شامل کلیه دانشجویان- معلمان ورودی سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸ و ۹۹ می‌باشد که در دانشگاه‌های فرهنگیان استان لرستان تحصیل می‌کردند و تعداد آنها ۱۶۸ نفر گزارش شد. حجم نمونه نیز مطابق با فرمول کوکران، برابر با ۳۱۳ نفر به دست آمد. با بررسی میانگین‌های محاسبه شده، در زمینه‌های موردنظر، به این نتیجه رسیدیم که دانشجویان دانشگاه فرهنگیان نسبت به این دانشگاه رضایت نسبی دارند و مواردی نیز وجود دارد، که باید از طرف مسئولان، مورد بازبینی قرار گیرد.

واژگان کلیدی: مقیاس آژگود، تفکیک معنایی، دیدگاه، رضایت.

۱. کارشناس آموزش ابتدایی. (نویسنده مسئول) 7913001397123f@gmail.com

۲. دکترای روانشناسی تربیتی، مدرس مرکز حضرت زینب کبری (س)، بروجرد. hadimabdi7@gmail.com

مقدمه

دست‌یابی به کیفیت هدف اصلی هر سازمان است و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی نیز از این قاعده مستثنا نمی‌باشند (سلیمی و حسینی، ۱۳۹۶). کیفیت، مفهومی پیچیده، پویا و چندبعدی است، که اغلب تعریف آن تابع مجموعه‌ای از عوامل و شرایط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی است. از جمله تعریف‌هایی که از کیفیت در آموزش عالی به کار رفته تعریف شبکه بین‌المللی نهادهای تضمین کیفیت در آموزش عالی است. این شبکه در کنفرانس سال ۱۹۹۳م. دو تعریف از کیفیت آموزش عالی ارائه داده است؛ بدین شرح که کیفیت به عنوان تطابق وضعیت آموزش عالی با استانداردهای از قبل تعیین شده و کیفیت به عنوان تداوم وضعیت آموزش عالی با رسالت دست‌یابی به اهداف و انتظارات یاران آموزشی (منظور افراد مرتبط، بهره‌مند و علاقه‌مند به امور دانشگاهی است؛ از جمله هیئت‌علمی، مسئولان دانشگاهی، دانشجویان، قانون‌گذاران و....) (یمنی‌دوزی سرخابی، ۱۳۸۷).

دانشگاه‌ها از جمله سازمان‌های مهم محسوب می‌شوند، که نقش بسیار بااهمیتی در پیشبرد اهداف کشور دارند. از جمله دانشگاه‌هایی که امروزه نیاز به تغییر و تحول اساسی در زمینه کیفیت دارد، دانشگاه فرهنگیان می‌باشد. این دانشگاه در سال‌های اخیر با مسائل و چالش‌هایی روبه‌رو بوده که نیاز به تغییر و بهبود کیفیت آن به خصوص در زمینه آموزش و تدریس بسیار محسوس است؛ درحالی که در سایر مؤسسات آموزش عالی نیز دانشجویان همواره از کیفیت پایین فرآیندهای تدریس ناراضی بوده‌اند؛ در نهایت، یک نظام آموزش عالی زمانی با کیفیت شناخته می‌شود که بدون هرگونه کاستی باشد (مکوندی، ۱۳۹۹).

آموزش و پرورش به عنوان یکی از مهم‌ترین و درعین حال دشوارترین کارها در جهان، به دنبال تغییر در نگرش و رفتار یادگیرنده و سعادت وی است؛ به عبارت دیگر اجزای نظام آموزشی با وجود یادگیرندگان، معنا و کاربرد پیدا می‌کنند؛ به همین واسطه است که بسیاری از مطالعات بر لزوم شناخت مختصات وجودی یادگیرندگان و مشارکت آن‌ها و استفاده از

دانشگاه گیلان

۷۴

دوره ۲، شماره ۳

پاییز ۱۴۰۲

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

ایده‌های آنان در بخش‌های مختلف بدنه نظام آموزشی تأکید می‌کند (گرمایی و کردلو، ۱۳۹۸). در واقع مهم‌ترین سرمایه هر کشور نیروهای متخصص آن‌ها می‌باشند، که با جستجو در تاریخچه فرایند آموزش به این نتیجه خواهیم رسید (بابایی، ۱۳۹۳: ۲).

تحقق اهداف و دستیابی به مقاصد معین در نظام آموزش و پرورش، وابسته به نیروی انسانی و اجرایی آن یعنی معلمان می‌باشد و هیچ اصلاح و تغییری بدون هم‌کاری و مشارکت فعال آنان انجام نخواهد شد؛ بنابراین، اگر آموزش و پرورش بخواهد در جامعه و جهان امروز موفقیتی کسب کند، باید در درجه اول به نظام تربیتی معلمان و تدابیر اتخاذ شده برای بهبود این فرایند تربیت حرفه‌ای اهمیت ویژه‌ای دهد؛ زیرا معلمان اساسی‌ترین نقش را در جریان یادگیری و پرورش دانش‌آموزان برعهده دارند و به عبارتی پرورش دهنده نسل‌های آینده جامعه تلقی می‌شوند (Ennis, 1980). در مجموع، آنچه کودکان، نوجوانان و جوانان یک جامعه در مدرسه کسب می‌کنند متأثر از خصوصیات، کیفیات و شایستگی‌های علمی، فرهنگی، دینی، اخلاقی و معنوی معلمان است (عبداللهی، شریعتمداری و نادری، ۱۳۸۹: ۲).

می‌توان شایستگی‌های معلم را شامل کلیه مهارت‌ها، دانش‌ها و نگرش‌هایی دانست که معلم برای احراز شغلی خود می‌بایست آنها را کسب کند؛ به وسیله این شایستگی‌ها در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار واقع گردد (Rikenberg, 2010). با تعریف فوق از شایستگی‌های معلم و با توجه به نقش تأثیرگذار معلم در سرنوشت یک جامعه، باید به این موضوع اشاره کرد که دانشگاه فرهنگیان در تلاش است تا با ارائه برنامه‌های مختلف علمی، فرهنگی و اجتماعی، صلاحیت‌های مورد نیاز متقاضیان را برای احراز شغل فراهم سازد و بدین جهت می‌توان بر اهمیت نقش دانشگاه فرهنگیان بر تربیت افراد تأثیرگذار جامعه تأکید کرد.

امروزه نقش آموزش عالی در توسعه و پیشرفت کشورها پررنگ و جایگاه آموزش و پژوهش دانشگاهی بر کسی پوشیده نیست. کشورهای مختلف مسیر توسعه و پیشرفت خود را در سرمایه‌گذاری آموزشی و تربیت نیروی انسانی دنبال می‌کنند، تا شاهد تحولات بیشتر در جامعه شوند؛ کشور ما نیز با توجه به تحولات جهانی و نیازهای رو به رشد، به آموزش

عالی اهمیت زیادی داده و شاهد تغییرات کمی و کیفی آن طی چند سال اخیر بوده است. با افزایش تغییر و تحولات مداوم و پیچیدگی‌هایی که جهان همواره با آن روبرو است، نظام‌های سیاسی، اجتماعی خصوصاً نظام آموزش عالی بیش از دیگر نظام‌ها، مورد نقد و بررسی جامعه و افکار عمومی قرار می‌گیرد. اثربخشی و کارآمدی نظام دانشگاهی و میزان مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی آن در انجام رسالت علمی خود و استفاده بهینه از فرصت‌ها و منابع، به بررسی چالش‌های اساسی بستگی دارد. کمیت و کیفیت دانش برنامه‌های درسی، استادان، منابع انسانی و غیرانسانی از قبیل امکانات و منابع حمایتی و کمکی در آموزش عالی مهم است و بر یادگیری دانشجویان تأثیرگذار می‌باشد (سلیمی، ساعد موجشی و عبدی، ۱۳۹۷: ۹۹).

با توجه به نقش بسیار بااهمیت یادگیرنده در نظام آموزشی، می‌توان بیان کرد که یادگیرنده در قلب فرایندهای آموزشی قرار دارد و سیاست‌ها و راهبردهای پیشرفته و تجهیزات جدید اگر با ذات و شاکله شاگردان هماهنگ نباشد و به‌طور اساسی مورد قبول نباشد، تأثیر موردنظر را نخواهد داشت (فرانسیس پارکر^۱، به نقل از (Skyro, 2008).

لوئیس^۲ ۱۹۹۱ به نقل از فتحی و اجارگاه آقازاده و ابوالقاسمی، ۱۳۸۸ دلیل حضور یادگیرندگان در تصمیم‌گیری‌های مربوط به مسائل آموزشی را بااهمیت تلقی می‌کند؛ زیرا باعث ایجاد اشتیاق به یادگیری بیشتر و دموکراتیک شدن فضای آموزشی می‌شود. در این میان شناخت و مطالعه یادگیرندگان در دانشگاه و مراکز آموزش عالی، اهمیت مضاعفی پیدا می‌کند؛ چرا که این مراکز براساس سطح پیشرفت و نیازهای جامعه، وظایف مختلفی را بر عهده دارند؛ اگرچه این وظایف ممکن است از جامعه‌ای به جامعه دیگر یا از دانشگاهی به دانشگاه دیگر متفاوت باشد؛ ولی غالب و اساس این وظایف اصلی عبارتند از آموزش یا تدریس، پژوهش و خدمات (Karlesson, 2007; Houston et al, 2006; Boyer,1990; Peterson & Wiesenber, 2006 & Ghannam,2007).

نولز به نقل از ابراهیمی قوام، ۱۳۸۸ معتقد است، که یادگیرندگان بزرگ سال نیاز دارند بدانند، که چرا آنها باید یاد بگیرند. براساس آنچه که ذکر شد، یکی از مأموریت‌های اصلی

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

دانشگاه‌ها و نظام آموزش عالی شناخت دانشجویان به ویژه آنکه در سایه تغییرات و تحولات عصر حاضر باورها، نگرش‌ها، دانش‌ها و مهارت‌های افراد به طور مداوم در حال تغییر است و سنجش چنین تغییراتی یکی از مسائل فراروی نظام آموزشی به ویژه در آموزش عالی می‌باشد.

در کشور ما آموزش عالی وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز بخش‌های مختلف را برای تأمین خودکفایی در علوم و فنون، صنعت، کشاورزی و... بر عهده دارد. با توجه به این موضوع، ضرورت یافتن راه‌هایی که بتوانند کیفیت آموزشی را در دانشگاه‌ها افزایش دهند، روشن می‌شود؛ در حال حاضر در سطح جهان، دیدگاه دانشجویان در مورد همه جنبه‌های آموزش‌های ارائه شده در مؤسسات آموزشی بررسی می‌شود و به عنوان عامل ضروری پایش کیفیت دانشگاه در نظر گرفته می‌شود (Chi, 2002; Donnelly, 1995; Hill, 2003).

با توجه به یافته‌ها و پژوهش‌هایی که برخی از آنان را در این مطالعه ذکر کردیم، می‌توان دریافت که به طور عمده بین انتظارات دانشجویان و خدمات دانشگاه محل تحصیل شکاف وجود دارد و رفع نارضایتی دانشجویان از مسائل قابل تأمل می‌باشد. این مطالعات در دانشگاه فرهنگیان، که به عنوان نهاد اصلی تربیت معلم در کشور فعالیت می‌کند، اهمیت مضاعفی دارد؛ چراکه دانشجویان پس از دانش‌آموختگی، خود عهده‌دار مهم‌ترین رکن آموزش و پرورش یعنی شغل معلمی می‌شوند. بدیهی است، تجربیات دوران تربیت معلم تأثیر زیادی بر نحوه ایفای نقش آنان به عنوان معلم خواهد داشت.

اثربخشی و کارآمدی نظام دانشگاهی و میزان مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی آن در انجام رسالت علمی خود و استفاده بهینه از فرصت‌ها و منابع، بی‌شک با بررسی چالش‌های اساسی مربوط به آن بستگی دارد. جامعه و دولت‌ها نیز به دلیل تأمین بودجه دانشگاه‌ها و نقش آن در تربیت نیروی انسانی به طور فزاینده‌ای در خصوص چگونگی اهداف و سیاست‌گذاری علمی مسئولیت‌ها، کیفیت برنامه‌های آموزشی، نتایج تحقیقاتی، هماهنگی برنامه‌ها با نیازهای جامعه، در پاسخ‌گویی دانشگاه تأکید دارند. برای هدایت و رهبری مؤثر در دانشگاه‌ها، وجود سیستم‌های دقیق نظارتی و پاسخ‌گویی، یکی از ضرورت‌های

اجتناب‌ناپذیر در یک نظام کارآمد و خدمت‌گزار بوده، ابزاری مؤثر جهت کنترل و نظارت بر قدرت و به‌سازی و بهبود خدمات و آموزش مطلوب‌تر محسوب می‌گردد (Daigle & cuocco, 2002).

می‌توان گفت یکی از متداول‌ترین روش‌هایی که در بیشتر کشورها، از جمله ایران، جهت تعیین معیارهای یک دانشگاه، استفاده می‌شود، نظرخواهی از دانشجویان است (بروجردی، شکورنیا و الهامپور، ۱۳۸۲؛ Thompson, 2000؛ طالب‌خواه، ۱۳۸۰). بر همین اساس، این مطالعه به بررسی و مقایسه ویژگی‌ها و مؤلفه‌های مهم و تأثیرگذار در دانشگاه فرهنگیان از دیدگاه دانشجوی معلمان خواهد پرداخت و ضمن معرفی اهمیت هریک از این عوامل، دیدگاه‌های مختلف ارائه شده را نیز مطرح می‌کند.

مواردی از جمله بررسی دیدگاه دانشجویان در رابطه با استادان، برنامه درسی ارائه شده در دانشگاه فرهنگیان، وضعیت معیشت دانشجویان در سراهای دانشجویی و همچنین چگونگی عملکرد مسئولین دانشگاه فرهنگیان، از عناوینی‌اند که در این پژوهش، ضمن معرفی اهمیت هر یک از آنها، در تعیین موفقیت دانشگاه فرهنگیان، به تبیین نقطه نظرات دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در رابطه با آنها خواهیم پرداخت و هریک را بررسی خواهیم کرد؛ همان‌طور که بیان شد، چهار مؤلفه مذکور، از جمله مؤلفه‌هایی بودند که در تعیین میزان رضایت‌مندی دانشجویان از دانشگاه فرهنگیان نقش تعیین‌کننده‌ای دارند و معیار انتخاب این مؤلفه‌ها بررسی نظرات و مقالات متعددی چون، گرمایی و کردلو (۱۳۹۸)؛ درخشانو دیگران (۱۳۹۲)؛ مکنوندی (۱۳۹۹)؛ وکیلی و ولی پوری (۱۳۹۴)؛ ناظمیان (۱۳۹۸)؛ سلیمی ساعدموجشی و عبدی (۱۳۹۷)؛ اسکافی و دیگران (۱۳۹۱)؛ لندران اصفهانی، کامکار و زارعی (۱۳۸۴)؛ نقدی، رویین‌تن و زارعی (۱۳۹۸)؛ قدرتی و مقصودزاده (۱۳۹۸)؛ عارفی (۱۳۸۴)؛ یوسف‌زاده و جمشیدی (۱۳۹۳)؛ محمدی و ترک‌زاده (۱۳۹۰)؛ فرجی آرمکی و باقر پناهی (۱۳۹۰)، که در این پژوهش نیز به آنها اشاره شده است.

در جهت تبیین اهمیت سنجش دیدگاه ذی‌نفعان و دانشجویان، درمورد چپستی و چگونگی امر یادگیری و اهمیت بررسی نگرش آنان درباره نقاط ضعف و قوت محیط آموزشی دانشگاه، این پژوهش بنا دارد به این پرسش اساسی پاسخ دهد و آن را از دیدگاه

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

نزدیک‌ترین افراد دارای تعامل با دانشگاه، یعنی دانشجویان، بررسی نماید. پرسش اصلی پژوهش این است که دانشجو- معلمان دانشگاه فرهنگیان استان لرستان، نسبت به دانشگاه فرهنگیان، چه دیدگاهی دارند.

پیشینه پژوهش

بهشتی‌راد، قلعه‌ای و قلاوندی (۱۳۹۲)، در مطالعه‌ای، به بررسی ادراکات و انتظارات دانشجویان از کیفیت خدمات آموزشی در دانشگاه ارومیه و رابطه آن با ارزشیابی عملکرد استادان پرداختند. آنها در این مطالعه مؤلفه‌هایی چون عوامل محسوس، قابلیت اطمینان، تضمین و هم‌دلی را بررسی نمودند. کاووسی و دیگران (۱۳۹۲) در پژوهشی با «عنوان بررسی شکاف بین انتظارات و ادراکات دانشجویان از خدمات آموزشی در دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی شیراز» نتیجه گرفتند که بین انتظارات و ادراکات دانشجویان از خدمات آموزشی شکاف وجود دارد؛ بیشترین شکاف در بُعد هم‌دلی و کمترین شکاف در بُعد فضای فیزیکی می‌باشد و کیفیت هیچ‌کدام از ابعاد خدمات در حد انتظار دانشجویان نبوده است. سید کلان و دیگران (۱۳۹۴) کیفیت زندگی دانشگاهی دانشجو- معلمان پردیس‌های دانشگاه فرهنگیان استان اردبیل را از دیدگاه دانشجویان- معلمان ارزیابی کردند و نتایج نشان داد که کیفیت زندگی دانشجو- معلمان و افراد تأثیرگذار بر آن در سطح مطلوبی قرار ندارند؛ اما رابطه مثبت و معناداری بین کیفیت زندگی دانشگاهی با ابعاد سه‌گانه رضایت آموزشی، اجتماعی و امکانات وجود دارد.

بررسی استادان، برنامه درسی، سرای دانشجویی و کارکنان دانشگاه از دیدگاه دانشجو - معلمان:

اعضای هیئت علمی در دانشگاه‌ها، بزرگترین نقش را در بهبود کیفیت آموزش، پژوهش و خدمات اجتماعی دانشگاه‌ها ایفا می‌کنند و بدیهی است که دانش تخصصی استادان هنگامی می‌تواند کارایی داشته باشد، که با سبک‌های مناسب مدیریت کلاس، روش‌های تدریس و ... به مخاطبان عرضه شود (حقانی و دیگران، ۱۳۸۹). آگاهی و تسلط استادان به روش‌های تدریس و نحوه و شرایط استفاده از آن، تأثیر زیادی در موفقیت حرفه‌ای آنان دارد (Green & Azevedo, 2007). صاحب‌نظران معتقدند، استاد اساسی‌ترین عامل تحقق

اهداف آموزشی است (مظلومی، ۲۰۰۸)؛ اگرچه شرایط و امکانات آموزشی یکی از عوامل مؤثر بر جریان یادگیری است، ولی بدون شک نیروی انسانی و به ویژه استاد یکی از مهم‌ترین عوامل تشکیل‌دهنده محیط‌های آموزشی است (شعبانی، ۱۳۸۳).

در محیط دانشگاه، استاد و دانشجو، به عنوان رکن‌های اساسی نظام آموزش عالی، تنظیم‌کننده و شکل‌دهنده ایده‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی هستند و در توسعه و رشد کیفیت در آموزش عالی نقش تعیین‌کننده دارند. استاد، خلق‌کننده فضایی است که دانشجو استعدادهای بالقوه خود را شناخته و رشد می‌دهد و در جهت توانایی‌های علمی و شخصی خود، به بهترین شیوه، گام برمی‌دارد. این تغییرات با اتکا به ویژگی‌های مطلوب هر درس صورت خواهد گرفت (Gillespie, 2005). برخی تحقیقات نشان داده‌اند که استاد با به کارگیری متغیرهایی از جمله بیان روشن، استفاده از روش‌های مناسب و متنوع، تسلط بر موضوع درسی، خلاقیت و نوآوری، شناسایی تفاوت‌های فردی، لذت بردن از کار با دانشجو، داشتن رابطه خوب با دانشجو و ... می‌تواند وضعیتی را به وجود آورد که باعث تسهیل در یادگیری شود (دادخواه، محمدی و مظفری، ۱۳۸۹ و اکرامی و دیگران، ۱۳۸۵)؛ همچنین تسلط استاد بر درس، نحوه سازمان‌دهی و تنظیم درس و علاقه‌مندی به درس و تدریس از خصوصیات یک استاد توانمند معرفی می‌شود (قربانی، ۱۳۸۸).

یکی از متداول‌ترین روش‌هایی که در بیشتر کشورها از جمله ایران، برای تعیین معیارهای یک استاد توانمند استفاده می‌شود، نظرخواهی از دانشجویان است (بروجردی، شکورنیا و الهامپور، ۱۳۸۲؛ Thompson, 2000؛ طالب‌خواه، ۱۳۸۰). طی تحقیقی که در رابطه با خصوصیات استادان انجام شده، می‌توان به این نتیجه دست پیدا کرد، که درصد قابل توجهی از دانشجویان، برای خصوصیات شخصیتی استادان بیشترین اهمیت را قائل هستند. این موضوع را می‌توان در تحلیل سیف نیز بدین‌گونه بیان داشت، که تنوع در نظرات موجود، امری طبیعی است؛ زیرا معیارهای یک استاد خوب، با توجه به شرایط متفاوت آموزشی، فرهنگی و اقتصادی دست‌خوش تنوع و دگرگونی است و نمی‌توان برای شایستگی استادان فرمول ثابتی تعیین کرد (سیف، ۱۳۹۵؛ Jacobson, 1986).

با جستجوی گسترده‌ای که در منابع موجود صورت گرفت، مشخص شد، که با توجه به ماهیت پیچیده تدریس که نه فقط یک موضوع شناختی، بلکه یک فرآیند تربیتی نیز می‌تواند

باشد، در حوزه اخلاق حرفه‌ای آموزش، باید به شاخص‌های متعددی توجه شود؛ چراکه علی‌رغم اینکه رعایت شاخص‌های اخلاقی در زمینه‌های تعاملی و کار حرفه‌ای برای استادان ضرورت دارد، رعایت برخی صفات فردی نیز جزء مقولات سنجش وضعیت اخلاق حرفه‌ای آنها به شمار می‌رود. براساس یافته‌های پژوهش عباسی و دیگران در پژوهشی با عنوان «وضعیت اخلاق حرفه‌ای استادان دانشگاهی از دیدگاه دانشجویان به این نتیجه دست خواهیم یافت که شاخص‌هایی چون عدالت، ضابطه‌مداری، اعتدال، بردباری، جوان‌مردی، انگیزه‌بخشی، تدریس اثربخش و هدایت‌گری علمی، از مواردی هستند که می‌بایست در استادان دانشگاه به‌عنوان عاملی جهت توسعه اخلاقی آنها وجود داشته باشد؛ چراکه اخلاق استادان به طور سریع باعث تغییرات رفتاری دانشجویان شده و در بهبود اخلاق آنان مؤثر واقع می‌گردد. یافته‌های درگاهی و دیگران در این زمینه، بیانگر معیارهایی از قبیل تسلط بر موضوع درس، قدرت بیان، حفظ شخصیت دانشجو، حسن خلق و وجدان کاری، به عنوان مهم‌ترین معیارهای یک استاد بوده است (درگاهی، حموزاده و صادقی فر، ۱۳۸۹).

در زمینه اهمیت برنامه درسی، بازرگان (۱۳۸۰) از میان عوامل درون‌داد نظام آموزشی، سه عامل یادگیرنده، مدرس و برنامه درسی را از جمله مهم‌ترین عوامل می‌داند. ارزیابی هریک به نوبه خود، در بهبود کیفیت آموزشی تأثیر بسزایی دارد. برنامه درسی نشان دهنده چگونگی رفتار مدرسان در ارتباط با عناصر دخیل در فرآیند تولید، اجرا و ارزش‌یابی از برنامه‌های درسی است. نقش مدرسان و دانشجویان در طراحی، تکمیل، تعدیل، اجرا و تغییر برنامه درسی از موضوعات مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

تدریس که فعالیتی متقابل بین یادگیرنده و یاددهنده است، براساس طرحی منظم و هدف‌دار و به قصد ایجاد یادگیری در یادگیرندگان در کلاس درس ارائه می‌گردد. در برخی از موقعیت‌های آموزشی، کنترل این فرآیند در اختیار یاددهنده و در برخی دیگر در اختیار یادگیرنده قرار می‌گیرد؛ اما به‌طور کل باید بیان داشت هدف اصلی طراحی یک برنامه درسی کمک به دانشجویان برای پرورش قوه تفکر خود و افزایش و اصلاح دانسته‌ها می‌باشد. جوهره اصلی فعالیت هر مؤسسه آموزشی، برنامه درسی آن است. برنامه درسی، وسیله‌ای برای انتقال اطلاعات در سطح گسترده است که از نظر کمی تعداد زیادی از دانشجویان را

دربر خواهد گرفت (سرمد و وزیری، ۱۳۷۷) و در صورت عدم کارایی و کیفیت نامناسب آن، علاوه بر اتلاف وقت دانشجویان، به اتلاف هزینه، نیرو و سرمایه دانشگاه نیز می‌انجامد و در نهایت به نتیجه دلخواه نیز نخواهد رسید؛ در واقع، عدم توجه و بازبینی دقیق و مداوم به برنامه‌های درسی، یکی از دلایل عمده نارسایی آموزش، ناتوانی در تولید دانش نظری و مصرف دانش‌های بنیادی تولید شده در سایر کشورهای جهان، کاربردی نبودن آموزش‌های دانشگاهی، فقدان رابطه مناسب بین دانشگاه و سایر بخش‌های اجتماعی، بی‌توجهی به کاربردهای پژوهش و ارائه خدمات در دانشگاه، کاهش منابع مالی و فشار از سوی جامعه برای مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی است (خاقانی‌زاده و فتحی واجارگاه، ۱۳۸۳).

در عصر حاضر، بحران بیکاری در جوامع در حال توسعه، گسترده شده است و دولت‌ها قادر به برطرف کردن نیازهای دانشی و فنی در جوامع خود نیستند؛ چراکه بیشتر خروجی‌های دانشگاه‌ها با نیازهای بازار کار هماهنگی و هم‌خوانی ندارند (کوثری و نوروززاده، ۱۳۸۸). عرضه مطالب و مفاهیم به صورت چندرشته‌ای، میان‌رشته‌ای و درهم‌تنیده، پرهیز از سنگین کردن حجم برنامه‌های درسی، تجهیز جوانان به مهارت‌هایی که بتوانند با تغییرات سریع فناوری و بازار کار سازگار و کارآفرین باشند، آماده‌سازی جوانان برای مسئولیت‌پذیری و خود اشتغالی در جهانی که پیوسته در حال دگرگونی است، دانشگاه‌ها را ملزم می‌سازد که بر کیفی کردن برنامه درسی خود متمرکز شود (مشایخ، ۱۳۸۸). از مؤلفه‌های تأثیرگذار در برنامه درسی، از دیدگاهی که از نگرش دانشجو - معلمان به دست می‌آید، می‌توانیم به مواردی چون اجرای برنامه درسی توسط دانشجو، داشتن برنامه زمانی مناسب برای دروس، محول کردن بخشی از برنامه درسی به دانشجویان، شفاف‌سازی انتظارات استادان از دانشجویان، اشاره کنیم.

در زمینه نقش سرای دانشجویی، باید گفت دانشگاه بستر اصلی توسعه انسانی در هر کشور به شمار می‌رود؛ طرح‌های دانشجویی در ساختار دانشگاه از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. سراهای دانشجویی به‌عنوان جوامع یادگیری، می‌توانند امکان ایجاد ارتباط هم‌زمان میان برنامه درسی و تجربیات زندگی مستقل را برای دانشجویان در یک محیط آموزشی پویا، فعال و مفید فراهم نمایند (نقدی، روبین‌تن و زارعی، ۱۳۹۸).

خوابگاه های دانشجویی، به عنوان یک فضای فیزیکی، بخش محدودی از دانشگاه را به خود اختصاص داده‌اند و به منظور فراهم آوردن آرامش، امنیت و بهداشت روانی برای دانشجویان، امکانات فرهنگی، رفاهی متعددی از جمله فضای کتابخانه، بخش بهداشت و درمان، امور تغذیه و فضای تربیت بدنی را دارا فراهم می‌کنند. با وجود موارد و امکانات، خوابگاه‌های دانشجویی باید قانون مند و دارای شرایط و خصوصیات مطلوبی باشند، تا دانشجویان از عهده ایفای نقش خود در اجتماع به خوبی برآید. دانشجویان در طی دوران تحصیل، نیازهای متفاوتی دارند، که مسکن از بنیادی ترین آنها محسوب می‌شود و دلیل اهمیت آن این است که می‌تواند احساس امنیت ایجاد کند و بدین ترتیب، خوابگاه برای دانشجویان چنین نقشی را ایفا می‌کند (سعیدی و اسماعیل‌زاده، ۱۳۸۹: ۴۴).

سراهای دانشجویی، به عنوان خانه دوم دانشجویان، اهمیت ویژه‌ای در حفظ آرامش روحی و فکری، اعتلای شخصیت و ارتقای تحصیلی دانشجویان و آماده سازی برای پذیرش مسئولیت‌های بعدی در هر اجتماع دارد. اهمیت تسهیل و بهبود کیفیت زندگی در سراهای دانشجویی، دلیل ضرورت تدوین مقررات و ضوابط راه‌گشا و شفاف برای رعایت حقوق فردی و اجتماعی و از همه مهم تر، تأمین نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی دانشجویان است. خوابگاه باید از لحاظ فیزیکی مکان مناسبی داشته باشد و موقعیت‌های مناسبی را برای رشد فردی و اجتماعی دانشجویان فراهم آورد (Estrada et al, 2008)؛ چراکه خوابگاه در پیشرفت تحصیلی و استقرار زندگی دانشجویان اثرگذار است و چنانچه این مکان نتواند به اندازه کافی رضایت بخش باشد، نخواهد توانست حس موفقیت و مسئولیت پذیری را در کسب دانش برای دانشجویان به همراه داشته باشد و در این شرایط است که بررسی دیدگاه‌ها و نظرات دانشجویان راجع به سراهای دانشجویی، امری مهم تلقی می‌شود و می‌بایست به عنوان یکی از ضروریات تحصیل دانشجویان به آن پرداخت.

سرای دانشجویی به عنوان مکانی که دانشجویان به صورت فردی و یا گروهی، بخشی از اوقات خود را در آن مکان می‌گذرانند، باید مطالعه، تعامل و معاشرت را بین دانشجویان آسان نماید و در نتیجه، کالبد سکونت گاه‌ها باید از ظرفیت لازم برای جذب و تعاملات اجتماعی دانشجویان برخوردار باشد (نظریور، سعادت‌ی و قنار و حیدری، ۱۳۹۶). مسئله مورد

بررسی این مطالعه، فهم و درک دانشجویان ساکن سراهای دانشجویی، از این فضا از ابعاد کالبدی و اجتماعی است و نیز این که چگونه نسبت به آن جهت گیری می شود و چه راهبردهایی را در مواجهه با مسائل پیش رو در این فضا اتخاذ می شود.

طبق مطالعات و نظرسنجی های انجام شده، سراهای دانشجویی مطلوب، از دید دانشجویان، دارای ویژگی هایی چون سالن مطالعه بزرگ، برنامه تغذیه مناسب دانشجویان، اتاق های بزرگ برای ساکنان معدود، مجهز به وسایل و امکانات خوابگاهی مناسب، قوانین اجرای نظم و انضباط و احترام متقابل بین دانشجویان و نیز نظام نظافت و بهداشت مناسب می باشد.

درباره اهمیت کارکنان دانشگاه باید توجه داشت دانشجویان، به عنوان یکی از ارکان اصلی دانشگاه در آینده، پیکره اصلی سازمان ها و ارگان های مختلف جامعه را تشکیل می دهند؛ بنابراین، رضایت مندی آنان از کلیه فعالیت های انجام شده در دانشگاه، می تواند در نگرش آنها به رشته تحصیلی شان در جهت انگیزش و حفظ ارتقا کیفیت آموزشی مؤثر باشد و نیز از آنجایی که رضایت مندی دانشجویان از کارکنان دانشگاه، به طور غیرمستقیم عملکرد آنان را تحت تأثیر قرار می دهد، بدون توجه به نظرات و میزان رضایت دانشجویان و همچنین کمیّت و کیفیت عملکرد کارکنان نمی توان آن گونه که باید، به برنامه ریزی مناسب در جهت رسیدن به اهداف سازمان دست یافت؛ به همین دلیل، نیاز محسوسی به سنجش میزان رضایت دانشجویان از نحوه عملکرد کارکنان احساس می شود، تا بتوان به روش علمی عوامل مؤثر در رضایت دانشجویان را بررسی کرد و نقایض را اصلاح و موارد مثبت آن را تقویت کرد (اسکافی و دیگران، ۱۳۹۱).

رضایت یک نوع واکنش احساسی مثبت یا نوعی تعادل روانی است، که به دنبال رفع نیاز در فرد ممکن است به وجود آید. به وجود آمدن این تعادل بستگی به نحوه ارزیابی فرد از میزان برطرف شدن نیاز دارد. هرچقدر ارزیابی فرد مثبت تر باشد رضایت او بیشتر خواهد بود؛ بنابراین، در این پژوهش، رضایت به معنی ارزیابی دانشجو از کیفیت خدمات و نحوه انجام امور مختلف توسط کارکنان است. رضایت تابعی از سازگاری انتظارات سازمانی با نیازها و سرشت های فردی است؛ در صورتی که این دو گزینه تعادل و توافق داشته باشند،

رفتار به طور هم زمان، برآورنده انتظارات سازمان و نیازهای فرد است. بدیهی است که اگر انتظارات سازمانی با نیازهای شخص سازگار نباشد، میزان رضایت از حد متعارف کمتر خواهد شد. عوامل مختلفی بر چگونگی عملکرد افراد در دانشگاه‌ها تأثیرگذار است، که از جمله آنها می‌توان به مواردی چون آگاهی به اهداف شغلی، درک درست از محیط کاری، دید مثبت نسبت به وظیفه، میزان حمایت مسئولان از کارکنان، سایر همکاران، آگاهی از شرح وظایف و میزان انگیزش کارکنان اشاره نمود، که انتظار می‌رود هنگامی که کارکنان دانشگاه از نظر متغیرهای فوق، امتیاز بالاتری را کسب کنند و عملکرد بهتری را نشان دهند، دانشجویان نیز رضایت بیشتری از عملکرد آنان ابراز نمایند (لنדרان اصفهانی، کامکار و زارعی، ۱۳۸۴).

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی بوده و از آنجا که در صدد توصیف میزان رضایت دانشجویان از دانشگاه فرهنگیان می‌باشد، آن را توصیفی تلقی می‌کنیم؛ شیوه گردآوری اطلاعات پژوهش نیز پیمایشی بوده و از نوع تحلیل است. روش جمع‌آوری اطلاعات در این تحقیق، استفاده از مقیاس کیفی با عنوان «طیف آژگود» است. این روش جهت سنجش تفکیک معنایی یا افتراق معنایی بین دو متغیر به کار می‌رود.

چنان‌که گفته شد، این روش شامل تعدادی صفت دوقطبی مانند (خوب و بد، زیبایی و زشتی) است که در آن هر جفت صفت یک پیوستار هفت بخشی می‌سازد و به صورت مقیاس درجه‌بندی تقسیم می‌گردد. در این روش موضوع نگرش در بالای صفحه قرار می‌گیرد و از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود تا با گذاشتن علامت در روی پیوستار موضوع نگرش را درجه‌بندی کنند و به آن نمره دهند. در استفاده گسترده از روش تفکیک معنایی برای اندازه‌گیری معنای ضمنی مفاهیم به کار می‌رود، برای مثال، مفهومی مانند پدر به دو گونه معنی می‌دهد؛ معنی صریح که در واقع همان معنی واقعی یا واژگانی آن است و معنی ضمنی، که نشان‌دهنده نگرش فرد نسبت به آن مفهوم می‌باشد.

به هر مفهوم یا محرک می‌توان تعدادی صفت یا ویژگی دوقطبی اختصاص داد و برای تعیین نمره نهایی پرسش‌نامه، تمام ارزش‌های عددی مکان‌هایی که برای آنها علامت گذاشته

شده است، با هم جمع می‌شوند و حاصل نمره کل پرسش نامه را به دست می‌دهد؛ بدین صورت که در وسط مقیاس نمره صفر (۰) و در بقیه نقاط مقیاس نمره‌های بین ۳+ و ۳- قرار دارد (سیف، ۱۳۹۵: ۳۹۹). برای انجام پژوهش طیف آزگود مراحل زیر مورد توجه است:

۱. موضوع تحقیق باید به دقت مشخص شود و محرک‌های اساسی تحقیق تعیین گردند.
۲. برای هر محرک صفات یا سنجه‌های مناسب به دقت تعیین گردند.
۳. برای هر یک از صفات یک سنجه متضاد شناسایی گردد.
۴. جمعیت نمونه مشخص شود.
۵. صفات یا سنجه‌ها به همراه سنجه‌های متضاد در یک طیف هفت تایی قرار می‌گیرند تا قابلیت نمره‌گذاری داشته باشند.

۶. پس از تکمیل پرسش‌نامه‌ها، معدل نمرات به دست آمده محاسبه می‌شود. بنا بر دیدگاه آزگود، کلمات، علامت‌های خارجی یا عبارت‌ها، در ذهن هر کس اندیشه خاصی را پدید می‌آورد و باید توان دریافت و سنجش معناها را احراز کرد؛ در این زمینه، شیوه‌های متعددی برای طیف آزگود پیش‌بینی شده، که یکی از شیوه‌های رایج، صفات دوقطبی است (ساروخانی، ۱۳۸۸: ۳۸).

در این مطالعه، محرک‌های ارائه شده به دانشجویان برای دریافت دیدگاه آنها از دانشگاه فرهنگیان شامل مواردی چون: استادان، برنامه درسی، سرای دانشجویی و کارکنان دانشگاهی است، که در واقع با روش معرفی شده، قصد داریم معنای ضمنی این موارد را از دید دانشجویان استخراج کنیم و با جمع‌بندی نمرات حاصل از آن، موارد قصد شده در هدف را استخراج نماییم. شناسایی صفات اصلی محرک‌های اصلی در این پژوهش، با استفاده از دیدگاه‌ها، مقالات، مطالعات و همچنین با استفاده از نظر دانشجویان در رابطه با این مفاهیم صورت گرفت؛ بدین صورت که برای هر یک از محرک‌ها، ده صفت اصلی در نظر گرفته شد. پس از شناسایی صفات اصلی، کلمات متضاد آنها استخراج می‌گردد؛ یعنی برای هر صفت یک صفت متضاد نوشته می‌شود. برای مثال، اگر یکی از صفات اصلی توصیف‌کننده محرک استاد «اهمیت به دانشجویان» باشد، در مقابل صفت متضاد آن یعنی «بی‌توجهی به

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

دانشجویان» را قرار می‌دهیم و در این انتخاب‌ها، تلاش شده تا صفات شناخته شده و پرکاربرد مورد استفاده قرار گیرد، تا پاسخ دهندگان بتوانند آن را به راحتی درک کنند؛ چراکه طیف آژگود این امکان را به آنها می‌دهد، که برداشت ذهنی خود را از صفات طیفی موجود انتخاب کنند.

پس از شناسایی صفات اصلی و انتخاب صفات متضاد، تدوین پرسش‌نامه آغاز می‌گردد. دو صفت متضاد برای مثال «خوب - بعد»، در دو سوی یک طیف ۷ درجه‌ای با فواصل مساوی قرار می‌گیرند؛ بدین ترتیب که صفت «خوب» نمره +۳ و صفت «بد» نمره -۳ را در سوی دیگر به خود اختصاص می‌دهد و در حد متوسط نیز نمره صفر قرار می‌گیرد. با توجه به توضیحات، پرسش‌نامه‌ای با ۴۰ سؤال و متشکل از صفات اصلی و متضاد از محرک‌های ذکر شده، تدوین شد. لازم به ذکر است که در این پرسش‌نامه در دو سوی عناوین متضاد از واژه «موافقم» و «مخالقم» استفاده شده و در بین این دو کلمه، «میانه» قرار دارد. جهت صفات متضاد به گونه‌ای طراحی شده که صفات مثبت در سمت راست و صفات منفی در سمت چپ قرار داده شدند.

پیش از پاسخ‌گویی به سوالات، مقدمه‌ای در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار داده شد. در این مقدمه در ابتدا هدف کلی انجام پژوهش و ارائه پرسش‌نامه به مخاطبان ارائه شد، تا در جریان کار قرار گیرند و بدون جهت‌گیری به سوالات پاسخ دهند؛ پس از آن، درباره چگونگی پاسخ به پرسش‌نامه و طیف آژگود، توضیح کوتاهی ارائه گردید. بخشی از این پرسش‌نامه در جدول ۱ درج شده است. جامعه آماری انتخاب شده شامل کلیه دانشجویان در حال تحصیل در دانشگاه‌های فرهنگیان استان لرستان بود، که ورودی سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸ و ۹۹ بودند و تعداد آنها ۱۶۸۸ نفر گزارش شد. حجم نمونه، طبق فرمول کوکران، برابر با ۳۱۳ است. روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بوده است؛ در این روش ابتدا فهرست اسامی تمامی اعضا به دست آمده، سپس به هر یک از آنها نمره ای یا عددی اختصاص یافت و با استفاده از جدول اعداد تصادفی، تعداد مورد نیاز انتخاب شد.

جدول ۱: نمونه‌ای از مؤلفه‌های مندرج در پرسش‌نامه؛ مربوط به بخش استادان

استادان (دامنه اطلاعات)						
۱ (پایین)	۲	۳	۴ (متوسط)	۵	۶	۷ (بالا)
درجه علمی						
۱ (پایین)	۲	۳	۴ (متوسط)	۵	۶	۷ (بالا)
روابط عمومی						
۱ (پایین)	۲	۳	۴ (متوسط)	۵	۶	۷ (بالا)
اخلاق و برخورد						
۱ (بداخلاق و بی‌حوصله)	۲	۳	۴ (متوسط)	۵	۶	۷ (صبور و خوش اخلاق)
برخورد با دانشجویان						
۱ (غیردوستانه)	۲	۳	۴ (متوسط)	۵	۶	۷ (دوستانه)

یافته‌های پژوهش

دوره ۲، شماره ۳
پاییز ۱۴۰۲

داده‌های توصیفی جمعیت‌شناختی در دو جدول شماره ۲ نمایش داده شده است. روایی پرسش‌نامه به کار برده شده در این پژوهش، از نوع روایی محتوا است، که با نظر سنجی از تعدادی از خبرگان دانشگاهی و متخصص در امر پژوهش تأیید شده است. برای بررسی روایی معرف‌ها از شیوه داورى اجماع علمى استفاده شد؛ داورى اجماع علمى مى‌تواند با شناخت مناسب نسبت به زمینه تحقیق در رابطه با روایی و پایایی آن اظهار نظر کند (ساعی، ۱۳۸۷: ۸۱).

همان‌گونه که در جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، براساس جدول توزیع مشارکت کنندگان، برحسب جنسیت، می‌توان مشاهده کرد که مشارکت کنندگان زن با فراوانی ۲۱۰ نفر (۷۰/۷ درصد) و مشارکت کنندگان مرد با فراوانی ۸۷ نفر (۲۹/۹ درصد) در این مطالعه شرکت نمودند. توزیع مشارکت کنندگان بر حسب سال ورود نیز در جدول شماره ۳ درج شده است. در این توزیع فراوانی پاسخ‌گویان بیشترین مشارکت کنندگان را در گروه دانشجویان ورودی سال ۹۷ با فراوانی ۱۲۸ نفر (۴۲/۸ درصد) و کمترین تعداد مشارکت کنندگان را در گروه دانشجویان ورودی سال ۹۹ با فراوانی ۴۳ نفر (۳/۱۴ درصد) تشکیل می‌دهند.

بررسی نگرش دانشجویان - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

جدول ۲: توصیف جمعیت‌شناختی برحسب جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
زن	۲۱۰	۷۰/۷
مرد	۸۷	۲۹/۳
جمع	۲۹۷	۱۰۰

جدول ۳: توصیف جمعیت‌شناختی برحسب سال ورود

سال ورود	فراوانی	درصد فراوانی
۹۶	۴۷	۱۵
۹۷	۱۲۸	۴۲/۸
۹۸	۸۱	۲۷
۹۹	۴۳	۱۴/۳
جمع	۲۹۹	۱۰۰

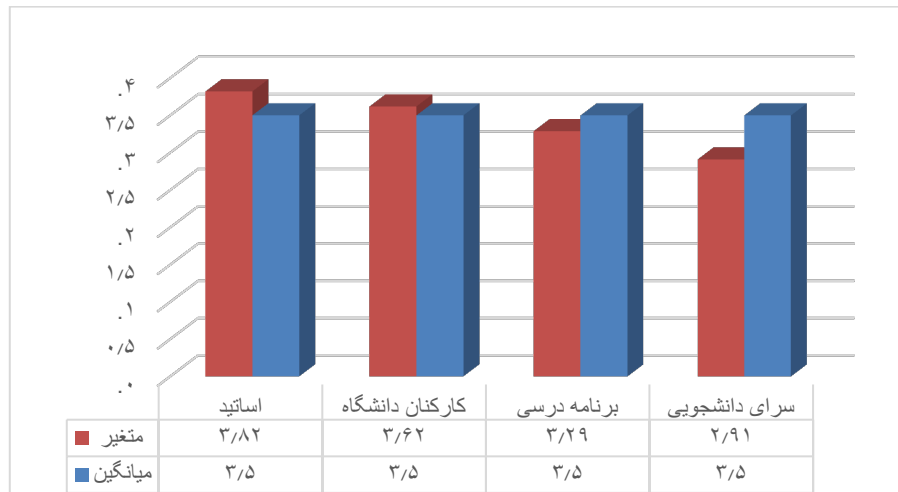

دانشگاه گیلان

۸۹

دوره ۲، شماره ۳
پاییز ۱۴۰۲

پس از آنکه پرسش‌نامه در اختیار نمونه آماری قرار گرفت، در مرحله اول، پاسخ‌گو اولین محرک مورد نظر را براساس صفات متضاد بررسی می‌کند و پس از پاسخ‌گویی به سؤالات (ده سؤال برای هر محرک) محرک بعدی با صفات متضاد مخصوص به خود، در همان پرسش‌نامه به پاسخ‌دهندگان ارائه می‌گردد و در نهایت، پاسخ‌دهنده ۴۰ سؤال پرسش‌نامه را بررسی می‌کند. ارائه پرسش‌نامه به دانشجویان به علت شرایط مجازی آموزش و عدم دسترسی حضوری به دانشجویان، به صورت مجازی بود و دانشجویان با دریافت لینک مجازی پرسش‌نامه آن را تکمیل کرده، برای بررسی ارسال می‌کنند. در نهایت، پاسخ‌های به‌دست‌آمده از پرسش‌نامه مفاهیم متضاد، تحلیل و بررسی می‌شوند؛ بنابراین، روش کلمات خارجی یا عبارات در ذهن هر کس اندیشه خاصی را پدید می‌آورد (ساروخانی، ۱۳۸۸: ۳۷). با این دیدگاه، محقق تلاش می‌کند معنای ضمنی هر محرک را تحلیل کرده و به نتایج قابل قبولی دست یابد؛ بدین منظور پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها و محاسبه میانگین نمره برای هر یک از محرک‌ها، نتایج درج شده در نمودار شماره ۱ به دست می‌آید. براساس میانگین به‌دست آمده از اعداد مربوط به پرسش‌نامه، نمره میانگین هر یک از محرک‌ها در جدول ثبت شد و هر یک با میانگین کل که همان نمره (۳/۵) است، در جدول مقایسه شد.

نمودار ۱: مقایسه میانگین محرک‌ها با میانگین کل

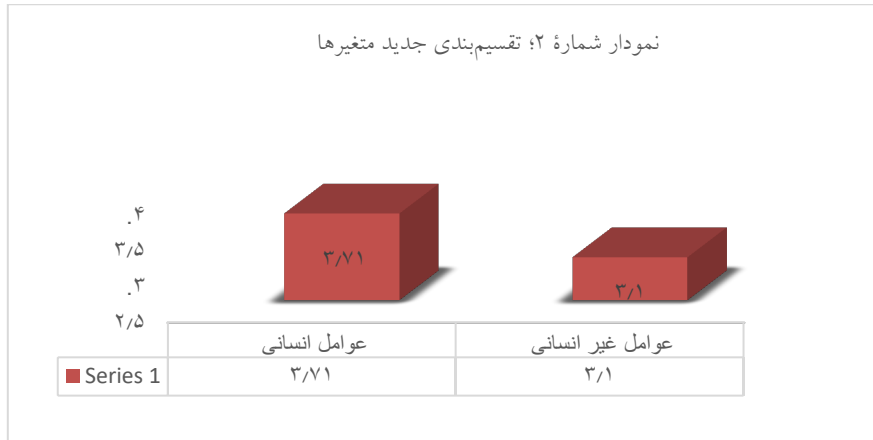

پس از ترسیم جدول مربوط به میانگین نمرات به دست آمده، اکنون نوبت به مقایسه نمودارها و تحلیل و بررسی آنها می‌باشد. با توجه به نمودار شماره ۱، میانگین معدل محرک‌هایی چون «استادان و کارکنان دانشگاه»، بالاتر از سطح میانگین کل قرار گرفته، میانگین نمره محرک‌های «سرای دانشجویی و برنامه درسی» پایین‌تر از میانگین کل قرار دارد.

با توجه به هدف اصلی پژوهش، که تعیین میزان رضایت‌مندی دانشجوی-معلمان استان لرستان از دانشگاه فرهنگیان است، می‌توان گفت نتایجی که در نمودار شماره ۱ نیز به آن اشاره شد، بیان می‌دارند که دانشجویان از متغیرهای ذکر شده، در ارتباط با دانشگاه فرهنگیان، رضایت نسبی دارند؛ چراکه دو مورد از صفات یادشده نمره پایین‌تر از حد میانگین و دو مورد از صفات، نمره بالاتر از حد میانگین را به خود اختصاص دادند. علاوه بر تفسیر فوق، می‌توانیم بیان کنیم «استادان و کارکنان دانشگاه فرهنگیان» که آنها را به‌عنوان «عوامل انسانی» نیز می‌توان دسته‌بندی کرد، توانسته‌اند رضایت دانشجویان را در این دانشگاه به حد مطلوب برسانند و در مقابل، «عوامل غیرانسانی»، یعنی عواملی مانند برنامه درسی و سرای دانشجویی که طی آن افراد به‌طور مستقیم با دانشجویان در ارتباط نبوده‌اند،

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

نتوانسته‌اند به‌طور مناسب و مطلوبی رضایت دانشجویان را جلب نمایند؛ نمودار شماره ۲ نشان‌دهنده دسته‌بندی جدید ذکر شده می‌باشد.

دوره ۲، شماره ۳

پاییز ۱۴۰۲

همان‌طور که در نمودار شماره ۲ مشخص شد، عوامل غیرانسانی نمره ۳/۱ را به خود اختصاص داده‌اند، که این نمره پایین‌تر از نمره میانگین (۳/۵) است و عوامل انسانی نمره ۳/۷۱ را به خود اختصاص دادند. در این موارد ممکن است به‌دلایلی مانند نارضایتی دانشجویان از تراکم بیش از حد اتاق‌ها، شلوغی و سروصدا، درگیری دانشجویان با مسائل مختلف، عدم وجود امکانات بهداشتی و رفاهی مناسب خوابگاه و یا دیگر مسائل مربوط به سراها، دانشجویان نسبت به این مکان رضایت کامل نداشتند و در پرسش‌نامه نیز دیدگاه خود را با نمرات پایین‌تر برای این محرک ثبت کردند. علت نارضایتی دانشجویان نسبت به مولفه برنامه درسی، ممکن است به دلیل عدم برخورداری از نیازسنجی مناسب، عدم برخورداری از کارآمدی و اثربخشی مناسب، دشواری و نامفهوم بودن محتوای ارائه‌شده و عدم مطابقت با نیازهای دانشجویان باشد که نتوانسته نیازهای آنها را برطرف کند.

پس از بررسی مطالعات دیگر، که در همین حیطه انجام شده‌اند، می‌توان گفت پژوهش حاضر با برخی از آنها نقاط اشتراک داشته و البته با برخی دیگر نتایج ناهم‌سو دارد؛ برای مثال، ارجمند و دیگران (۱۳۹۷) در مطالعه خود به بررسی دیدگاه دانشجویان نسبت به مشکلات دانشگاه جندی‌شاپور پرداخته و به این نتایج دست یافته‌اند که دانشجویان نسبت به تسهیلات رفاهی دانشگاه رضایت دارند و در بخش تسهیلات آموزشی، به‌ویژه در بخش

منابع و کیفیت تدریس، رضایت ندادن. آنان راهکار ارتقاء سطح رضایت دانشجویان را ارائه تدریس‌های خلاق‌تر و افزایش توان علمی استادان می‌دانند که این نتایج با آنچه در این مطالعه به دست آمد، هم‌سویی ندارد.

در مطالعه انجام شده توسط سلیمانی مقدم و درودی (۱۳۹۷)، در زمینه بررسی میزان رضایت‌مندی دانشجویان از ارائه خدمات و امکانات دانشگاه حکیم سبزواری، نتایج به دست آمده نشان داد، که رضایت‌مندی دانشجویان از امکانات دانشکده و ساعات برگزاری کلاس، فاصله کتابخانه تا دانشکده، نحوه سرویس‌دهی اتوبوس‌های دانشگاه و سؤالات امتحانی دروس، پایین‌تر از حد معمول و میزان رضایت‌مندی از تدریس استادان و تسلط بر مباحث درسی و نحوه برخورد آنان، عملکرد رئیس دانشکده و محیط دانشکده بالا بوده است (سلیمانی مقدم و درودی، ۱۳۹۷). نتایج به دست آمده هم‌سو با نتایج این پژوهش است.

نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان - معلمان نسبت به دانشگاه فرهنگیان استان لرستان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ به انجام رسید. از آنجا که در این مطالعه هدف بررسی دیدگاه دانشجویان نسبت به این دانشگاه بود، ابتدا می‌بایست مؤلفه‌هایی از یک دانشگاه خوب تبیین و توصیف شود؛ در میان مؤلفه‌های متعدد موجود و تعیین‌کننده، چهار مؤلفه اساسی (استاد، کارکنان دانشگاه، سرای دانشجویی و برنامه درسی) که در دیگر مطالعات نیز به آنها اشاره شده بود، انتخاب و به بررسی و تبیین ویژگی‌های هر یک پرداخته شد.

در مورد مؤلفه اول (استادان)، باید به خاطر داشت، که در واقع تحول اساسی و پایدار در هر جامعه‌ای در گرو متحول شدن نظام تعلیم و تربیت آن جامعه است و محور اصلی این تحول و توسعه در نظام آموزشی، ارتقاء و بهبود کیفیت کار معلم و استاد و شناسایی ویژگی‌های او می‌باشد؛ بنابراین، بررسی چگونگی دیدگاه دانشجویان نسبت به استادان دانشگاه فرهنگیان، ضمن کمک به شناسایی نیازهای دانشجویان در کمک به موفقیت دانشگاه نیز تأثیرگذار خواهد بود. در زمینه مؤلفه دوم (برنامه درسی) می‌توان گفت یکی از مؤلفه‌های تعیین‌کننده رضایت دانشجویان از یک دانشگاه ساختار برنامه درسی و محتوای

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

درسی ارائه شده می‌باشد. یکی از ویژگی‌های برنامه درسی مناسب مطابقت آن با نیازهای دانشجویان و آینده شغلی آنها است. پویایی و قابلیت بازبینی، مطابقت با تغییرات عصر حاضر، عدم تأکید بر بُعد دانش به تنهایی نیز از ویژگی‌های یک برنامه درسی ایده‌آل است که می‌توان با بررسی دیدگاه دانشجویان در هریک از این موارد، به تکمیل هرچه بهتر برنامه درسی ارائه شده، پرداخت.

در مورد مؤلفه سوم، یعنی سراهای دانشجویی، این موضوع قابل توجه است، که سراهای دانشجویی به عنوان فضایی برای ایجاد ارتباط همزمان میان برنامه درسی و تجربیات زندگی مستقل برای دانشجویان مورد توجه قرار گرفته است؛ سراها به منظور فراهم آوردن آرامش، امنیت و بهداشت روانی برای دانشجویان، می‌بایست از لحاظ امکانات رفاهی، فرهنگی و بهداشتی، در سطح مناسبی قرار داشته باشند و بتوانند نیازهای دانشجویان را در زمینه‌های جسمی و روانی تأمین نمایند؛ به همین جهت بررسی دیدگاه دانشجویان و نیازسنجی از آنان در رابطه با ویژگی‌های سراهای دانشجویی برای ارائه هرچه بهتر خدمات مؤثر می‌باشد. بررسی مؤلفه چهارم (کارکنان دانشگاه) از این جهت اهمیت دارد، که کیفیت عملکرد کارکنان در یک سازمان آموزشی، از جمله مؤلفه‌های مهم و تعیین کننده، دستیابی آن سازمان به اهداف نهایی می‌باشد؛ به همین دلیل نیاز محسوسی به سنجش میزان رضایت دانشجویان از نحوه عملکرد کارکنان احساس می‌شود، تا بتوان به روش علمی عوامل مؤثر در رضایت دانشجویان را بررسی و نقایص را اصلاح نمود. همان‌طور که اشاره شد، در این مطالعه، به بررسی دیدگاه دانشجویان با استفاده از روش افتراق معنایی آزگود پرداخته شد و این نتیجه به دست آمد، که دانشجویان از این دانشگاه رضایت نسبی دارند؛ بدین معنا که در دو مؤلفه (استادان و کارکنان) رضایت بالاتر از حد متوسط و در دو مؤلفه دیگر (سرای دانشجویی و برنامه درسی)، رضایت پایین‌تر از حد متوسط نشان داده می‌شود؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود مسئولان دانشگاه برنامه راهبردی برای جبران ضعف‌ها و کمبودها در این حوزه اعمال نمایند، تا این نهاد آموزشی و تربیتی که مسئولیت تربیت نسل معلمان آینده را دارد، بتواند در جهت پیش برد اهداف نظام آموزش و پرورش، مؤثرتر باشد؛ همچنین، براساس یافته‌های پژوهش پیشنهادهایی جهت بهبود وضعیت دانشگاه فرهنگی استان لرستان ارائه می‌گردد:

۱. نیازسنجی و بررسی دیدگاه دانشجویان در زمینه فراهم آوردن امکانات رفاهی برای دانشگاه.
۲. ایجاد محیطی امن و با آرامش برای دانشجو- معلمان در جهت دستیابی به اهداف آموزشی تعیین شده.
۳. توجه به لزوم ایجاد تغییرات در برنامه درسی و محتواهای درسی ارائه شده به دانشجویان.

B B B

منابع و مأخذ

- ابراهیمی قوام، صفرا (۱۳۸۸). کاربرد نظریه‌های یادگیری در برنامه درسی. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد جنوب.
- ارجمند، رضا؛ اسلامی، کاوه؛ پورفداکاری، سودابه؛ مرادی، ثریا و یزدانی‌نژاد، حمید (۱۳۹۷). «بررسی دیدگاه دانشجویان نسبت به مشکلات کنونی در فرایند آموزش در دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز». مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی. ۳: ۲۶۲-۲۶۹.
- اسکافی، مریم؛ آذرنیا، راضیه؛ هاشمیان، مریم و مسعودی، حمید (۱۳۹۱). «میزان رضایت دانشجویان از کارکنان دانشگاه آزاد گناباد و عوامل مؤثر در آن». مطالعات جامعه‌شناختی ایران. ۶: ۴۳-۲۲.
- اکرامی، محمدانور؛ سهم‌الدینی، مرجان؛ مشکى باف، محمدعلی و خادمی، سعید (۱۳۸۵). «ویژگی‌های مطلوب یک معلم از دیدگاه معلمان دانشگاه علوم پزشکی فسا». هشتمین کنگره آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان.
- بابایی، علی (۱۳۹۳). «تحلیل محتوای اساس نامه دانشگاه فرهنگیان از منظر وظایف و تطابق آن با سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش». همایش ملی معلم متعهد و متخصص بیرجند دانشگاه فرهنگیان.
- بازرگان، عباس (۱۳۸۰). ارزش‌یابی آموزشی، تهران، انتشارات سمت.
- بروجردی، مهری؛ شکورنیا، عبدالحسین و الهامپور، حسین (۱۳۸۲). «بازخورد اعلام نتایج ارزش‌یابی استادان دانشگاه علوم پزشکی اهواز در بهبود کیفیت تدریس آنان از دیدگاه خودشان». آموزش در علوم پزشکی. ۲: ۴۱-۴۶.
- بهشتی‌راد، رقیه؛ قلعه‌ای، علیرضا و قلاوندی، حسن (۱۳۹۲). «بررسی ادراکات و انتظارات دانشجویان از کیفیت خدمات آموزشی دانشگاه ارومیه و رابطه آن با ارزش‌یابی از عملکرد استادان». اندیشه‌های نوین تربیتی. ۴: ۱۱۹-۱۴۵.

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

- حقانی، فریبا؛ چاوشی، الهام؛ والیانی، علی و یارمحمدیان، محمدحسین (۱۳۸۹). «سبک‌های تدریس استادان مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان». **آموزش در علوم پزشکی (ویژه‌نامه توسعه آموزش)**. ۱۰ (۵): ۹۴۹-۹۴۳.
- خاقانی زاده، مرتضی و فتحی واجارگاه، کوروش (۱۳۸۳). «الگوهای برنامه درسی دانشگاهی». **راهبردهای آموزشی**. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله. ۲: ۱۱-۱۹.
- دادخواه، بهروز؛ محمدی، محمدعلی و مظفری، ناصر (۱۳۸۹). «ویژگی‌های اعضای هیأت علمی خوب براساس دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل». **پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل**. ۱۱ (۴): ۴۴-۵۰.
- درخشان، اکبر؛ دارابی، محمدرضا؛ سعیدی، معصومه و کیانی، محمدعلی (۱۳۹۲). «بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد در مورد معیارهای یک استاد خوب». **اخلاق پزشکی**. ۲۵: ۹۷-۱۲۲.
- درگاهی، حسین؛ حموزاده، پژمان و صادقی‌فر، جمیل (۱۳۸۹). «ارزیابی معیارهای یک استاد توان مند برای تدریس اثربخش از دیدگاه دانشجویان پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران». **پیآورد سلامت**. ۴ (۳ و ۴): ۹۱-۹۸.
- ساروخانی، باقر (۱۳۸۸). **روش های تحقیق در علوم اجتماعی**. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- سرمد، زهره و وزیری، مزده (۱۳۷۷). «شاخص‌های کیفیت برنامه‌های درسی در آموزش عالی میان‌رشته‌ای». **علوم انسانی دانشگاه الزهرا**. ۲۴ و ۲۵: ۱۶۶-۱۵۱.
- سعیدی، علی‌اصغر و اسماعیل‌زاده، خالد (۱۳۸۹). «بررسی مسائل و مشکلات خوابگاهی دانشجویان دختر دانشگاه دولتی شهر تهران». **زن و بهداشت**. ۱ (۱): ۴۳-۸۸.
- سلیمانی‌مقدم، هادی و درودی، محمدهادی (۱۳۹۷). «بررسی میزان رضایت‌مندی دانشجویان از ارائه خدمات و امکانات دانشگاه حکیم سبزواری». **جغرافیا و روابط انسانی**. ۳: ۵۷۱-۵۸۸.
- سلیمی، جمال؛ ساعدموچشی، لطف‌الله و عبدی، آرش (۱۳۹۷). «واکاوی وضعیت دانشگاه فرهنگیان بر حسب تجارب زیسته دانشجو-معلمان؛ مطالعه آموخته». **پژوهش‌های برنامه درسی**. ۲(۱۶): ۹۸-۱۴۴.
- سلیمی، قاسم و حسینی، نیره (۱۳۹۶). «مفهوم‌پردازی فرهنگ کیفیت: ضرورت فراموش‌شده نهادینه سازی گفتمان تضمین کیفیت در آموزش عالی ایران». **یازدهمین همایش ملی ارزیابی کیفیت نظام های دانشگاهی تبریز**.

- سید کلان، سیدمحمد و دیگران (۱۳۹۴). «ارزیابی کیفیت زندگی دانشجویان دانشگاهی دانشجو-معلمان؛ مطالعه موردی: پردیس‌های دانشگاه فرهنگیان استان اردبیل». **مجموعه مقالات دومین کنفرانس ملی و نهمین همایش ارزیابی کیفیت در نظام‌های دانشگاهی**.
- سیف، علی‌اکبر (۱۳۹۵). **روان‌شناسی پرورشی نوین: روان‌شناسی یادگیری و آموزش**. تهران: دوران.
- شعبانی، زهرا (۱۳۸۳) «بررسی تطبیقی برنامه تربیت معلم ایران و چند کشور جهان». **تعلیم و تربیت**. ۲۰: ۱۲۸-۱۲۷.
- طالب‌خواه، زهرا (۱۳۸۰). معیارهای مدرس خوب استادان و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در نیمه اول سال ۱۳۸۰. پایان‌نامه پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان.
- عباسی و دیگران (۱۳۹۶) «وضعیت اخلاق حرفه‌ای استادان دانشگاه از دیدگاه دانشجویان». **اخلاق در علوم تربیتی**. ۱۲(۴): ۱-۱۰.
- عبداللهی، فردین؛ شریعتمداری، علی و نادری، عزت‌الله (۱۳۸۹). «بررسی میزان آگاهی معلمان دوره ابتدایی از اصول تعلیم و تربیت به منظور ارائه الگوی مطلوب جهت ارتقای سطح آگاهی آنان». **علوم تربیتی**. ۹: ۸۹-۱۰۷.
- فتحی واجارگاه، کوروش؛ آقازاده، محرم و ابوالقاسمی، محمود (۱۳۸۸). **نیازسنجی برنامه‌ریزی درسی مدرسه محور**. تهران: انتشارات بال.
- فرجی آرمکی، اکبر و باقرپناهی، سمانه (۱۳۹۰). «دیدگاه دانشجویان و اعضای هیئت علمی رشته پزشکی عمومی درباره برنامه درسی مقطع علوم پایه». **راهبردهای آموزش در علوم پزشکی**. ۲: ۷۳-۷۶.
- قدرتی، حسین و مقصودزاده، فاطمه (۱۳۹۸). «بررسی تجربه زندگی خوابگاهی در میان دانشجویان دختر با تأکید بر مشکلات آنها». **آموزش عالی ایران**. ۴۲: ۵۹-۸۳.
- قربانی، راهب؛ حاجی آقاجانی، سعید؛ حیدری‌فر، معصومه؛ اندده، فاطمه و شمس‌آبادی، مرضیه (۱۳۸۸). «دیدگاه دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی در مورد ویژگی‌های یک مدرس خوب دانشگاه». **مجله دانشگاه علوم پزشکی سمنان**. ۱۰(۲): ۷۷-۸۳.
- کاووسی، زهرا و دیگران (۱۳۹۴) «بررسی شکاف بین انتظارات و ادراکات دانشجویان از خدمات آموزشی در دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی شیراز در ۶ ماه نخست سال ۱۳۹۰». **توسعه آموزش در علوم پزشکی**. ۱۲: ۶۹-۷۸.

بررسی نگرش دانشجو - معلمان استان لرستان نسبت به دانشگاه فرهنگیان

- کوثری، مریم و نوروززاده، رضا (۱۳۸۸). تبیین ویژگی‌های عناصر چهارگانه برنامه درسی مقطع کارشناسی با تأکید بر پرورش مهارت‌های کارآفرینی. **پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی**. ۴ (۵۴): ۱-۱۸.
- گرمایی، حسینعلی و کردلو، محسن (۱۳۹۸). «بررسی تصورات دانشجو-معلمان رشته آموزش جغرافیا در بدو ورود نسبت به مؤلفه‌های نظام آموزشی دانشگاه فرهنگیان». **پژوهش در آموزش مطالعات اجتماعی**. ۲: ۹۷-۱۲۲.
- لندران اصفهانی، سعید؛ کامکار، منوچهر و زارعی، مرتضی (۱۳۸۴). «رابطه بین عوامل مؤثر بر عملکرد کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبارکه و رضایت دانشجویان از عملکرد کارکنان»؛ **دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی**. ۲۴: ۱۹-۳۸.
- محمدی، مهدی و ترک‌زاده، جعفر (۱۳۹۰). «رضایت دانشجویان از کیفیت برنامه درسی و عملکرد استادان و کارکنان دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شیراز». **پژوهش‌های برنامه درسی**. ۱: ۲۹-۵۰.
- مشایخ، فریده (۱۳۸۸). **دیدگاه‌های نو در برنامه‌ریزی آموزشی**. تهران: سمت.
- مظلومی محمودآباد، سیدسعید؛ رهایی، زهره؛ احرامپوش، محمدحسن و سلطانی، طاهره (۱۳۸۷). «ویژگی‌های یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان پزشکی شهید صدوقی یزد، ایران». **مجله پزشکی هرمزگان**. ۱۴ (۳): ۲۲۶-۲۳۳.
- مکوندی، محمد (۱۳۹۹). «بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش و تدریس در دانشگاه فرهنگیان از دیدگاه دانشجو-معلمان؛ مطالعه موردی: پردیس‌های استان خوزستان». **پویش در آموزش علوم تربیتی و مشاوره**. ۱۲: ۲-۲۱.
- ناظمیان، صدیقه (۱۳۹۸). «ویژگی‌های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان: مطالعه موردی پردیس فاطمه‌الزهرا (س) یزد». **توسعه حرفه‌ای معلم**. ۳: ۱۵-۲۵.
- نظریور، محمدتقی؛ سعادت‌وقار، پوریا و حیدری، احمد (۱۳۹۶). «بهبود کالبد سکونت‌گاه‌های دانشجویی در جهت افزایش اجتماع‌پذیری با تکیه بر روش نحو فضا؛ نمونه موردی: خوابگاه دانشگاه حکیم سبزواری سبزوار». **آرمان شهر**. ۲۱: ۲۶۶-۲۴۷.
- نقدی، اسدالله؛ رویین‌تن، محبوبه و زارعی، آمنه (۱۳۹۸). «کندوکاو و پندارهای ذهنی دانشجویان ساکن در سراهای دانشجویی از زندگی در سرا؛ مورد مطالعه: دانشجویان دختر سرای فرزندگان دانشگاه بوعلی». **پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر**. ۱۴: ۷۳-۵۳.

دانشگاه شیراز

۹۷

دوره ۲، شماره ۳
پاییز ۱۴۰۲

- وکیلی، نجمه و ولی‌پور، ناهیده (۱۳۹۴). «بررسی رابطه بین محیط فیزیکی با میزان یادگیری و شادکامی دانشجو-معلم پسر دانشگاه فرهنگیان. تحقیقات مدیریت آموزشی. ۳: ۲۷-۵۳.
- یمنی دوزی سرخابی، محمد و بهادری حضاری، مریم (۱۳۸۷). «مقایسه برخی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دوره های کارشناسی ارشد در دانشگاه شهید بهشتی و صنعتی شریف». انجمن آموزش عالی ایران. ۱: ۵۷-۸۰.
- یوسفزاده، محمدرضا و جمشیدی، اصغر (۱۳۹۳). «بررسی عوامل مؤثر بر برنامه درسی اسلامی از دیدگاه دانشجویان کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه های ایران». پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی. ۲۲: ۶۵-۸۰.
- Boyer, E. L. (1990). *scholarship reconisdered: Priorities of the Professrate carnie foundation for the advancement theacing*. New Jersey: Princetson university Press.
- Chi, KS. Pun, KF. (2002). "A proposal framework for implementing TQM in Chinese organizations". *Quality & Reliability Management*. 19 (3): 272-94.
- Daigle, S. & Cuocco, P. (2002). *Public Accountability & Higher Education*. Educause Center for Applied Research, Research bulletin. <<http://www.educause.edu/ecar>>. [Accessed 20 October 2023].
- Donnelly, M.; Wisniewski, M.; Dalrymple, JF. & Curry, AC. (1995). "Measuring service quality in local government: The SERVQUAL approach". *Public sector management*. 8 (7): 15- 2.
- Ennis, R.H. (1980). A Conception of rational thinking Phisology of education 1979, in jerrold R. ccombs (Ed). Bloomington IL: Physiology of Educaton society, 3,3-30. <<http://www.scribd.com/document/343855707/e-book-Da-Costa-pdf>>. [Accessed 20 October 2023].
- Estrada, C. A. G., Gomez, R.V., Maniti, H.S., Polliente, K.B. & Reynoso, L.B (2008). "The Academic Constaints of Students Living in Dormitories." The Faculty of Language and Literature Department Institute of Accounts and Finance Far Eastern University Sampaloc, Manila.7,1-36.
- Ghannam, M. T. (2007)." integrated in teaching and research with community service for engineering programs". *engineering education*. 2: 32: 227-235.

- Gillespie, M. (2005). "Student-teacher connection: A place of possibility". *J Adv Nurse*. 52 (2): 211-9.
- Green jA, Azevedo R. (2007). "A theoretical review of wine and wins models of self regulated learn: New Perspectives and derections". *J Reveduc Res*.77(3):334-372.
- Hill, Y. Lomas, L. (2003). "Student's perceptions of quality in higher education". *Quality Assurance in Education*.11 (1): 15-20.
- Houston, D. et, al. (2006). academic staff workloaad sand job satisfaction: Expectation and value in academe. *Journal of higher education policy and management*. 28:1,17-30.
- Jacobson, MD. (1986). "Effective and ineffective behavior of teachers of nursing as determined by their student". *Nurse Res*.18 (2): 141-6.
- Karleson J. (2007). service as collaboration: an integrate process in teaching and research. A response to green bank. *Journal of teaching in Higher education*. 12(2): 281-287.
- marshe.j.(2004). *PresPective: key concelt for undrestandine curricalum*. londonand new york: Routledy falmer.
- Peterson, s.L. & wiesen bery, F. P. (2006). "the nature of Faculty work: A canadian and us compassion" *journal of Humen resource DevelopMent internationel*. 9:1, PP 25-47.
- Rikenberg, B. S; M. Ed. (2010). *The relationship between student perception of Teachers and Classrooms. Teacher's goal toward teaching, and student ratings of Teachers Effectiveness*. University of Texas. Educational psychology departemant. < <http://hdl.handle.net/2152/ETD-UT-2010-05-894>].
- Thompson-Bowles, T. (2000). *The evaluation of teaching*. *Med Teach*. 22 (3): 221-4.

۱۰۰

دوره ۲، شماره ۳

پاییز ۱۴۰۲

Investigating the attitude of student teachers in Lorestan province towards Farhangian University

Sayyede Fatemeh Hashemi, Hadi M Abdi

Abstract

The main goal defined in all educational and research organizations has always been to achieve a desirable level of success and scientific achievements by professors and students, and Farhangian University, as one of the most important and productive centers, is no exception to this rule. Therefore, examining the views of stakeholders in this environment, who are considered students in this research, can be helpful in order to improve the performance of this educational organization as much as possible.

This research is practical in terms of its purpose and is descriptive since it aims to describe the level of satisfaction of students from Farhangian University. The method of collecting information in this research is the use of a qualitative scale called "Osgood Spectrum". This method is used to measure semantic differentiation. Or the semantic difference between two variables is used. In this way, firstly, we presented the stimuli presented to the students in order to get their views on Farhangian University, which included things such as: professors, curriculum, student residence and university staff, using the Osgood spectrum questionnaire. It should be noted that the reliability of the mentioned questionnaire was obtained by calculating Cronbach's alpha coefficient of 7.00 and its validity was also obtained through face validity which was examined by experienced professors. The selected statistical population consisted of all students studying in Farhangian universities of Lorestan province who entered in the years 2016, 2017, 2018 and 2019, and their number was reported to be 1688. According to the Cochran formula, the sample size is equal to 313.

Key words: Farhangian University, Didgah, students, Lorestan province, Osgod range